

Belastingdienst

Handout Webinar specifieke zorgkosten

- Ziekte of invaliditeit
- Aftrekbeperkingen
- Drukkende kosten

Ziekte of invaliditeit

Uitgaven voor specifieke zorgkosten zijn de uitgaven die wegens ziekte of invaliditeit zijn gedaan voor:

- a. *genees- en heelkundige hulp, met uitzondering van ooglaserbehandelingen ter vervanging van bril of contactlenzen;*
- b. *vervoer;*
- c. *farmaceutische hulpmiddelen verstrekt op voorschrift van een arts;*
- d. *andere hulpmiddelen, voor zover deze hulpmiddelen van een zodanige aard zijn dat zij hoofdzakelijk door zieke of invalide personen worden gebruikt;*
- e. *extra gezinshulp;*
- f. *de extra kosten van een op medisch voorschrift gehouden dieet tot een bedrag bepaald bij ministeriële regeling;*
- g. *extra kleding en beddengoed alsmede daarmee samenhangende extra uitgaven, volgens bij ministeriële regeling te stellen regels;*
- h. *reizen in verband met het regelmatig bezoeken van wegens ziekte of invaliditeit langer dan een maand verpleegde personen met wie de bezoeker bij aanvang van de ziekte of invaliditeit een gezamenlijke huishouding voerde, indien de afstand tussen de woning of verblijfplaats van de bezoeker en de plaats waar de verpleging plaatsvindt, gemeten langs de meest gebruikelijke weg meer beloopt dan 10 kilometer.*

Artikel 6.17,
lid 1,
Wet IB 2001

Ziekte of invaliditeit

Pollvraag

Pieter is blind. Hij plast geregeld in bed. Hij is vier jaar.

Klaas is 22 en heeft een dwarslaesie waardoor hij een stoma heeft.

Bestaat er recht op aftrek voor uitgaven die zijn gedaan voor extra kleding en beddengoed?

- A. Beiden wel
- B. Alleen Pieter
- C. Alleen Klaas
- D. Beiden niet

Ziekte of invaliditeit

Pollvraag

Pieter is blind. Hij plast geregeld in bed. Hij is vier jaar.

Klaas is 22 en heeft een dwarslaesie waardoor hij een stoma heeft.

Bestaat er recht op aftrek voor uitgaven die zijn gedaan voor extra kleding en beddengoed?

- A. Beiden wel
- B. Alleen Pieter >> Pieter plast in zijn bed vanwege zijn leeftijd - <6 jr
- C. Alleen Klaas >> een stoma lekt geregeld, kosten zijn aannemelijk
- D. Beiden niet

Ziekte of invaliditeit

In de Wet IB 2001 is geen omschrijving opgenomen voor ziekte of invaliditeit.

Uit jurisprudentie kan het volgende worden opgemaakt met betrekking tot ziekte:

- Zonder nadere wetgeving kan een omschrijving uit andere wetten niet worden gebruikt, net zoals zogenaamde ‘objectieve lijsten’;
- Spraakgebruik is subjectief: niet iedereen bedoelt hetzelfde met ziekte of invaliditeit;
- Men spreekt van ziekte als zich een al dan niet aangeboren verminderde of verstoorde gezondheidstoestand voordoet (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 9-8-2016, ECLI:NL:GHARL:2016:6356);
- En Gerechtshof ‘s-Hertogenbosch: ziekte kan worden omschreven als een tijdelijke lichamelijke of psychische aandoening die een organisme belemmert in het **normale** functioneren (24 juni 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:1955).

Ziekte of invaliditeit

Hoe objectief vast te stellen dat sprake is van ziekte?

Uit de wetgeschiedenis met betrekking tot andere wetgeving (Ziektewet, Wet BIG) blijkt:

- De term ziekte moet ruim worden opgevat: ook aandoeningen, pijn, verwonding, gebreken, tekorten of anderszins een toestand van fysiek of psychisch niet welbevinden kunnen onder het begrip worden gebracht.
- Het aanmerken als een ziekte moet echter worden gedaan door een arts, tandarts, apotheker, gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, fysiotherapeut, verloskundige, verpleegkundige. De eigen beleving van de belastingplichtige is niet voldoende.

Ziekte of invaliditeit

Volgens Van Dale Groot Woordenboek is invaliditeit:

Niet in staat een of meer lichaamsdelen te gebruiken; lichamelijk gehandicapt.

Hof Amsterdam heeft geoordeeld dat invaliditeit ook kan betekenen dat organen niet (goed) functioneren, zoals bij onvruchtbaarheid (12 september 1979, nr. 917/78).

De grens tussen ziekte en invaliditeit is dan ook moeilijk te trekken en ook niet relevant: zo kunnen hartproblemen zowel onder ziekte vallen (hartpatiënt) als onder invaliditeit (het hart functioneert minder dan normaal).

Ziekte en invaliditeit kunnen tijdelijk en blijvend zijn en dienen aannemelijk te worden gemaakt door belastingplichtige.

Ziekte of invaliditeit

Uitgaven voor specifieke zorgkosten zijn de uitgaven die wegens ziekte of invaliditeit zijn gedaan.

- Dat iemand ziek of invalide is, betekent dus niet dat alle kosten aftrekbaar zijn.
- En dat sommige kosten in aanmerking kunnen komen voor aftrek als specifieke zorgkosten, wil niet zeggen dat iemand die uitgaven heeft gedaan als gevolg van ziekte of invaliditeit.
- De aanwezigheid van ziekte of invaliditeit is dus het eerste dat beoordeeld moet worden.
- Tenzij: uitgaven ter voorkoming van ziekten vallen niet onder de specifieke zorgkosten, met uitzondering van vaccinaties/inentingskosten.

Ziekte of invaliditeit

Bijvoorbeeld:

- Dat iemand als gevolg van incontinentie uitgaven voor extra kleding en beddengoed kan hebben (die dan voor aftrek in aanmerking komen), wil niet zeggen dat als iemand incontinent is, uitgaven voor extra kleding en beddengoed moet worden *verondersteld*.

(Gerechtshof Amsterdam, 25 februari 2021, ECLI:NLLGHAMS:2021:934)

- Een belastingplichtige die reuma heeft en de vlizotrap naar zolder vervangt door een vaste trap (woningaanpassing), moet aannemelijk maken dat dit gebeurt *als gevolg van de reuma* en niet omdat er een kamer op zolder wordt gemaakt. (LET OP: woningaanpassingen zijn sinds 2014 niet meer aftrekbaar!)

(Gerechtshof Arnhem, 22-2-2011, ECLI:NL:GHARN:2011:BP6702)

Ziekte of invaliditeit

Bijvoorbeeld:

- Een belastingplichtige volgt een glutenvrij dieet omdat ze zich daar beter bij voelt. Aftrek is echter alleen mogelijk als een arts of een diëtist heeft geoordeeld dat ze coeliakie, de ziekte van Dühring, glutenintolerantie of voedselovergevoeligheid heeft en deze daarom dit dieet voorschrijft (artikel 37 Uitvoeringsregeling IB 2001).
- Een invalide belastingplichtige die zonder zijn echtgenote niet voor hun kinderen kan zorgen, kan de kinderopvang niet als specifieke zorgkosten aftrekken, enerzijds omdat de uitgaven gelimiteerd zijn tot de in het vervolg van artikel 6.17, eerste lid, Wet IB 2001 genoemde kosten, en anderzijds omdat deze uitgaven niet *medisch* noodzakelijk waren (Gerechtshof Amsterdam, 6 maart 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:838).

Ziekte of invaliditeit

Voorbeeld:

Bea is heel slank maar heeft desondanks dikke bovenbenen. Omdat geen enkele behandeling helpt en Bea zich erg schaamt voor haar bovenbenen, verwijst haar huisarts haar naar een specialist voor liposuctie. De kosten worden niet vergoed door de verzekeraar. Na de operatie voelt Bea zich een stuk beter.

Zijn de uitgaven aan te merken als kosten wegens ziekte of invaliditeit?

Ziekte of invaliditeit

Voorbeeld:

Janneke heeft dikke bovenbenen. De huisarts stuurt haar door naar de dermatoloog omdat hij vermoedt dat sprake is van lipoedeem. De dermatoloog bevestigt dit vermoeden en adviseert conform de richtlijnen om liposuctie uit te voeren. Lipoedeem is niet opgenomen in een door de WHO opgestelde lijst met vastgestelde ziekten. De verzekeraar vergoedt de kosten niet.

Zijn de uitgaven aan te merken als kosten wegens ziekte of invaliditeit?

(Rechtbank Gelderland, 8 maart 2016)

Aftrekbeperkingen

Als uitgaven bedoeld in artikel 6.17, eerste lid, worden niet aangemerkt:

- premies en premieervangende belasting voor volksverzekeringen (a)
- premies en bijdragen voor een ziektekostenregeling (b)
- bijdragen krachtens de Wet langdurige zorg (c)
- bijdragen krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning (d)
- bijdragen krachtens de Zorgverzekeringswet (e)
- uitgaven die ten laste komen van een verplicht eigen risico of een overeengekomen vrijwillig eigen risico (f)
- uitgaven voor zorg die vallen onder het door de belastingplichtige ingevolge de Zorgverzekeringswet verplicht te verzekeren risico (g)
- aangewezen uitgaven (h)
- uitgaven die vallen onder de Wlz of Wmo waarbij een eigen bijdrage verschuldigd is (i)
- weekenduitgaven voor gehandicapten (j)

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001
(verkort)

Aftrekbeperkingen

Premies en premievervangende belasting voor volksverzekeringen (a)

Premies en bijdragen voor een ziektekostenregeling (b)

- Premies voor de volksverzekeringen en premies betaald aan de zorgverzekeraar zijn niet aftrekbaar.
- NB 1 een gemoedsbezwaarde sluit uit geloofsovertuigingen geen verzekeringen. De premies die hiervoor in de plaats komen, zijn eveneens niet aftrekbaar.
- NB 2 betalingen voor soortgelijke buitenlandse regelingen zijn ook niet aftrekbaar.
- Het maakt niet uit of de premies worden betaald voor de basisverzekering of voor de aanvullende verzekering.

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
a en b

Aftrekbeperkingen

Bijdragen krachtens de Wet langdurige zorg (Wlz) (c)

Bijdragen krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) (d)

Uitgaven die vallen onder de Wlz of Wmo waarbij een eigen bijdrage verschuldigd is (i)

Eigen bijdragen voor bijvoorbeeld een zorginstelling (Wlz), thuiszorg of hulpmiddelen (Wmo) zijn niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten. Deze bijdragen worden door het CAK geïnd.

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
c, d en i

Aftrekbeperkingen

Bijdragen krachtens de Zorgverzekeringswet (Zvw) (e)

- In de Zvw is opgenomen dat een eigen bijdrage moet worden betaald voor diverse verstrekkingen: hoortoestellen (> 18 jaar), (reparaties van) een kunstgebit, orthopedische schoenen, pruiken, kraamzorg, geneesmiddelen, specifieke brillen en lenzen, specifieke vervoerskosten. Ook deze eigen bijdragen zijn niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten.

Voorbeeld:

Een belastingplichtige koopt op medische indicatie een pruik. De eigen bijdrage voor een pruik is het deel van de kosten boven € 457,50 (2022).¹

Pruik kosten € 500,00

Maximale vergoeding € 457,50

Eigen bijdrage € 42,50 >> niet aftrekbaar

¹ (<https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/eigen-bijdrage-zvw>)

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
e

Aftrekbeperkingen

Uitgaven die ten laste komen van een verplicht eigen risico of een overeengekomen vrijwillig eigen risico (f)

- Iedereen van 18 jaar of ouder heeft een verplicht eigen risico voor de Zvw, van € 385 per jaar. Dit verplichte eigen risico is niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten.
- Het is mogelijk het eigen risico te verhogen. De premie wordt dan lager. Ook dit vrijwillig verhoogde eigen risico is niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten. Dit is ook logisch omdat de premie ook niet aftrekbaar is.

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
f

Aftrekbeperkingen

Uitgaven voor zorg die vallen onder het door de belastingplichtige ingevolge de Zorgverzekeringswet verplicht te verzekeren risico (g)

- Als een belastingplichtige kosten maakt voor zorg die volgens de Zvw **moet** worden verzekerd, zijn deze niet aftrekbaar. Het maakt niet uit waarom de belastingplichtige deze kosten zelf heeft betaald.
- Maar als de zorgverzekeraar een maximum heeft gesteld aan de te vergoeden kosten, is het meerdere wel aftrekbaar (Gerechtshof Den Haag, 19-12-2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:4018).
- Tenzij sprake is van een eigen bijdrage als bedoeld onder (e), zoals voor een pruik.

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
g

Aftrekbeperkingen

Uitgaven voor zorg die vallen onder het door de belastingplichtige ingevolge de Zorgverzekeringswet verplicht te verzekeren risico (g en e)

Hetzelfde voorbeeld als hiervoor:

Een belastingplichtige koopt op medische indicatie een pruik. De eigen bijdrage voor een pruik zijn de kosten boven € 457,50 (2022).

Stel dat de vergoeding door de verzekeraar maximaal € 340,50 bedraagt en het eigen risico is al opgebruikt:

Pruik kosten	€ 500,00	
Eigen bijdrage	€ <u>42,50</u>	niet aftrekbaar
	€ 457,50	
Vergoeding	€ <u>340,50</u>	
	€ 117,00	wel aftrekbaar

¹ (<https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/eigen-bijdrage-zvw>)

Aftrekbeperkingen

Aangewezen uitgaven (h)

Weekenduitgaven voor gehandicapten (j)

- In artikel 39a Uitvoeringsregeling IB 2001 zijn uitgaven opgenomen die niet (meer) zijn opgenomen in het basispakket van de Zvw maar waarvan de wetgever niet wil dat deze door aftrekmogelijkheden alsnog ‘vergoed’ worden, en uitgaven die via een andere wet vergoed worden:
 - specifieke ivf-behandelingen;
 - elleboogkruk, rollator e.d.;
 - geestelijke gezondheidszorg en dyslexiezorg <18 jaar (Jeugdwet);
 - specifieke prenatale screening.
- Weekenduitgaven voor gehandicapten zijn aftrekbaar o.g.v. artikel 6.25 en 6.26.

Artikel 6.18,
lid 1,
Wet IB 2001

Onderdeel
h en j

Aftrekbeperkingen

Pollvraag

Karel is na een borreltje teveel lelijk ten val gekomen en is naar de eerste hulp van het ziekenhuis gegaan. Zijn enkel blijkt gebroken en hij heeft daarom krukken gekocht om te lopen. Hij heeft ook nog een nota ontvangen van de zorgverzekeraar voor het eigen risico.

Zijn de uitgaven aftrekbaar?

- A. Ja, het eigen risico
- B. Ja, de kosten van de krukken
- C. Ja, het eigen risico en de kosten van de krukken
- D. Nee

Aftrekbeperkingen

Karel gaat vervolgens voor revalidatie naar een fysiotherapeut. Zijn deze uitgaven aftrekbaar?

Fysiotherapie valt niet onder de basisverzekering en is dus niet verplicht te verzekeren als bedoeld in artikel 6.18, lid 1, onderdeel g. De uitgaven zijn dan geheel aan te merken als uitgaven voor geneeskundige hulp – als is voldaan aan de overige voorwaarden voor specifieke zorgkosten. Als Karel een aanvullende verzekering heeft, waarbij deze kosten (al dan niet geheel) vergoed worden, kan slechts dat deel worden opgevoerd dat niet wordt vergoed. De premie van de aanvullende verzekering is niet aftrekbaar.

Aftrekbeperkingen

Pollvraag

Karel is na een borreltje teveel lelijk ten val gekomen en is naar de eerste hulp van het ziekenhuis gegaan. Zijn enkel blijkt gebroken en hij heeft daarom krukken gekocht om te lopen. Hij heeft ook nog een nota ontvangen van de zorgverzekeraar voor het eigen risico.

Zijn de uitgaven aftrekbaar?

- A. Ja, het eigen risico
- B. Ja, de kosten van de krukken
- C. Ja, het eigen risico en de kosten van de krukken
- D. Nee, op grond van artikel 6.18, lid 1, onderdeel f (eigen risico) en h (aangewezen uitgaven)

Drukkende kosten

Specifieke zorgkosten komen alleen voor aftrek in aanmerking als deze in het kalenderjaar op de belastingplichtige drukken.

Dat is het geval als de uitgaven in het kalenderjaar zijn:

- betaald;
- verrekend;
- ter beschikking zijn gesteld;
- rentedragend zijn geworden;

Artikel 6.1,
lid 1,

Artikel 6.40
Wet IB 2001

Drukkende kosten

- Als er (deels) recht op een vergoeding bestaat, bijvoorbeeld van de zorgverzekeraar, dan drukken de kosten niet (of deels). Dit geldt eveneens als de belastingplichtige geen vergoeding aanvraagt of daarmee te laat is.
- Maar: als een belastingplichtige kosten maakt voor een hulpmiddel dat hij ook voor niets van de gemeente had kunnen krijgen, dan drukken de kosten toch op hem, tenzij hij alleen op basis van persoonlijke voorkeur besluit zelf een rolstoel aan te schaffen. (Besluit Staatssecretaris 14 februari 2008, CPP2007/3175M)
- Dit geldt ook als de eigen bijdrage hoger is dan de netto kosten als gebruik wordt gemaakt van de aftrek specifieke zorgkosten. De aftrek is dan gewoon toegestaan (Hoge Raad, 31 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:167).

Drukkende kosten

Voorbeeld

Meneer Alberts gaat in december 2021 naar de tandarts voor een wortelkanaalbehandeling. Hij betaalt hiervoor € 500 in januari 2022. Hij heeft een tandkostenverzekering, waarbij de vergoeding € 200 bedraagt. Hij vergeet de vergoeding aan te vragen en is daar nu te laat mee.

De kosten zijn betaald in 2022. De heer Alberts had voor € 200 een vergoeding kunnen krijgen. Hij mag dus slechts een bedrag van € 300 opvoeren als uitgaven voor geneeskundige hulp, en wel in 2021.

Drukkende kosten

Drukken wil zeggen dat de uitgaven door de belastingplichtige uit eigen middelen worden voldaan, zonder dat er voor hem een verhaalsmogelijkheid bestaat.

Hof Amsterdam heeft dit nader gedefinieerd als lasten in financiële zin die ten laste van belanghebbende komen: de uitgaven moeten werkelijk door haar zijn gedaan en ook door haar zijn gedragen (Hof Amsterdam, 25 november 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BO9129).

Drukkende kosten

Stel dat de belastingplichtige in november naar de tandarts gaat voor een nieuwe kroon.

- Als hij de rekening in januari betaalt, drukken de kosten pas in het volgende kalenderjaar op hem en zijn ze ook pas in dat jaar aftrekbaar.
- Als hij afsprekt dat hij de rekening in twee termijnen mag betalen, in december en januari, drukken de kosten op hem per betaling; dus de helft in december en de helft in januari (en dus is twee keer de drempel van toepassing).

Drukkende kosten

- Stel dat de belastingplichtige de tandarts niet kan betalen en daarvoor een lening bij de bank afsluit. Dan drukken de kosten op hem op het moment dat hij de rekening van de tandarts betaalt. NB: de rentekosten zijn geen uitgaven wegens ziekte en invaliditeit en komen dus niet voor aftrek in aanmerking.
- Wat nu als de lening niet bij de bank is maar bij familie? In beginsel maakt dat niet uit. Maar, als (vooraf al) duidelijk is dat de lening niet hoeft te worden terugbetaald, drukken de kosten niet op de belastingplichtige en komen de kosten niet voor aftrek in aanmerking.
(En mogelijk is ook nog sprake van een belaste schenking.)

Drukkende kosten

Pollvraag

Alberto is 20 jaar oud en ontvangt als student studiefinanciering. Hij moet zijn verstandskiezen laten trekken. Dat kan hij niet betalen en hij vraagt zijn moeder om de rekening van de tandarts te betalen. Hij heeft een bescheiden spaarsaldo. Wie mag de uitgaven opvoeren?

- A. Alberto want hij heeft de rekening ontvangen
- B. Moeder want zij heeft betaald
- C. Geen van beiden omdat de behandeling op naam van Alberto staat en zijn moeder heeft betaald

Toeslagen

Zorgtoeslag aanvragen

- Check bij aangifte ook recht op zorgtoeslag 2022
- Aanvraag t/m 1 september 2023

Mogelijk ook recht zorgtoeslag in 2023

- Inkomensgrens verhoogd door Koopkrachtmaatregelen
- Doe de proefberekening op toeslagen.nl en vraag aan via mijn toeslagen

Ontvangt uw client al toeslagen in 2023?

- Check het inkomen en wijzig eventueel via mijn toeslagen

Drukkende kosten

Pollvraag

Alberto is 20 jaar oud en ontvangt als student studiefinanciering. Hij moet zijn verstandskiezen laten trekken. Dat kan hij niet betalen en hij vraagt zijn moeder om de rekening van de tandarts te betalen. Hij heeft een bescheiden spaarsaldo. Wie mag de uitgaven opvoeren?

- A. Alberto want hij heeft de rekening ontvangen
- B. Moeder want zij heeft betaald – zie volgende sheet**
- C. Geen van beiden omdat de behandeling op naam van Alberto staat en zijn moeder heeft betaald

Drukkende kosten

Artikel 6.1, lid 3, Wet IB 2001

Specifieke zorgkosten worden in aanmerking genomen **voor zover de belastingplichtige zich redelijkerwijs gedrongen heeft kunnen voelen tot het doen van die uitgaven.**

Dat wil zeggen dat ook de specifieke zorgkosten van bijvoorbeeld meerderjarige kinderen <27 jaar in aanmerking kunnen worden genomen, als dit kind geen middelen heeft om de uitgaven te doen en de ouder deze heeft betaald. Er moet sprake zijn van een zogenaamde morele verplichting of noodzaak tot het doen van de uitgaven door de belastingplichtige.

Artikel 6.1,
lid 3,
Wet IB 2001

Drukkende kosten

Indien het kind voldoende inkomen en/of vermogen heeft om de kosten zelf te betalen, kan niet worden gezegd dat sprake is van een morele verplichting of noodzaak. De beoordeling is echter heel feitelijk. (Hoge Raad, 17 september 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO3075).

Daarbij dient overigens wel rekening te worden gehouden met de kring van personen voor wie aftrek mogelijk is. Zie hiervoor artikel 6.16 Wet IB 2001.

Take aways (1)

Dus, samengevat, om uitgaven te kunnen aanmerken als specifieke zorgkosten:

- moet sprake zijn ziekte of invaliditeit en
- moeten de uitgaven in verband daarmee zijn gedaan.

Er mag echter geen sprake zijn van:

- premies of bijdragen voor diverse regelingen,
- het verplichte of vrijwillige eigen risico,
- een verplichte eigen bijdrage of
- aangewezen uitgaven.

Take aways (2)

En de uitgaven moeten ook drukken op de belastingplichtige en niet verhaald kunnen worden.

Zie ook de nieuwe site met beantwoorde vragen van kennisgroepen, in dit geval de Kennisgroep IB niet-winst algemeen.

Deze komt dit jaar beschikbaar.

Meer informatie op Kennisnetwerk

Belastingdienst

Vervoerskosten als specifieke zorgkosten

- Ziekenbezoek
- Artsenbezoek
- Leefkilometers

Vervoerskosten wegens regelmatig ziekenbezoek

Reizen in verband met het regelmatig bezoeken van wegens

1. ziekte of invaliditeit
 2. **langer dan een maand verpleegde personen**
 3. **met wie de bezoeker bij aanvang van de ziekte of invaliditeit een gezamenlijke huishouding voerde,**
 4. indien de afstand tussen de woning of verblijfplaats van de bezoeker en de plaats waar de verpleging plaatsvindt, gemeten langs de meest gebruikelijke weg meer beloopt dan 10 kilometer.
- € 0,19 per km in auto of werkelijke kosten (trein/taxi/etc).
 - € 0,19 t/m 2022, € 0,21 in 2023, € 0,22 in 2024

Artikel 6.17, lid 1,
onderdeel h, Wet IB
2001

Artikel 6.17, lid 6,
Wet IB 2001

Huishouden bij aanvang ziekte

Pollvraag:

Belastingplichtige heeft een jongere broer die vanaf zijn geboorte invalide is. Als **belastingplichtige** 10 is gaat **de jongere broer** naar een verpleeghuis.

Inmiddels is belastingplichtige 30, heeft haar eigen gezin, eigen huis en bezoekt regelmatig haar broer in het verpleeghuis.

Zijn de kosten aftrekbaar als reiskosten ziekenbezoek?

A: Ja

B: Nee

Huishouden bij aanvang ziekte

Pollvraag:

Belastingplichtige heeft een jongere broer die vanaf zijn geboorte invalide is. Als **belastingplichtige 10** is gaat **de jongere broer** naar een verpleeghuis.

Inmiddels is belastingplichtige 30, heeft haar eigen gezin, eigen huis en bezoekt regelmatig haar broer in het verpleeghuis.

Zijn de kosten aftrekbaar als reiskosten ziekenbezoek?

A: Ja

B: Nee

Huishouden bij aanvang ziekte

Wat als het om een oudere broer gaat?

Rechtbank Noord-Nederland, 18 juni 2021,
ECLI:NL:RBNNE:2021:2448

Langer dan een maand

HR 19 november 1997, ECLI:NL:HR:1997:AA3296

- een aaneengesloten periode langer dan een maand of
- verschillende ziekenhuisopnames die elk korter dan een maand duren, indien zij elkaar met zo **korte onderbrekingen** opvolgen en ook voor het overige, onder meer doordat zij ter zake van **dezelfde ziekte** plaatsvinden, zo duidelijk met **elkaar samenhangen** dat zij in wezen als één opname moeten worden beschouwd.

Voorbeelden

HR 19 november 1997, ECLI:NL:HR:1997:AA3296

- Wel: 2 perioden van 17 dagen (34 dagen), 2,5^e week er tussen

HR 19 januari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4328

- Niet: 3 perioden van 18, 5 en 10 dagen (33 dagen), 7,5^e week en 15,5^e week er tussen

HR 12 augustus 2005, ECLI:NL:HR:2005:AU0876

- Niet: 6 perioden in totaal. 15 dagen in maart, 10 dagen in april, 4 keer in totaal 25 dagen in november. Totaal 50 dagen.

Vervoerskosten met rechtstreeks verband met ziekte of invaliditeit

U verzorgt de aangifte **2019** van een belastingplichtige die stelt hoge vervoerskosten te hebben. Uit afsprakenkaarten blijkt dat hij zo'n 2.500 km van en naar het ziekenhuis heeft gereden. Hij heeft geen onderbouwing van de autokosten; alle bonnetjes zijn zoek geraakt bij een verhuizing.

De belastingplichtige schat de kosten op € 0,50 per km. U ziet dat hij in een Volkswagen Golf (130 PK) uit 2018 rijdt.

Wat doe je?

- A. Ik onderzoek of € 0,50 aannemelijke kilometerkosten zijn
- B. Ik geef € 0,19 per km op, dus € 475
- C. Ik geef geen vervoerskosten op

Vervoerskosten met rechtstreeks verband met ziekte of invaliditeit

U verzorgt de aangifte **2019** van een belastingplichtige die stelt hoge vervoerskosten te hebben. Uit afsprakenkaarten blijkt dat hij zo'n 2.500 km van en naar het ziekenhuis heeft gereden. Hij heeft geen onderbouwing van de autokosten; alle bonnetjes zijn zoek geraakt bij een verhuizing.

De belastingplichtige schat de kosten op € 0,50 per km. U ziet dat hij in een Volkswagen Golf (130 PK) uit 2018 rijdt.

Wat doe je?

- A. Ik onderzoek of € 0,50 aannemelijke kilometerkosten zijn**
- B. Ik geef € 0,19 per km op, dus € 475
- C. Ik geef geen vervoerskosten op

Vervoerskosten met rechtstreeks verband

V&A 3.25:

- Belastingplichtige kan de rekentool van de ANWB gebruiken, mits voldoende vergelijkbaar met situatie.
- Aannemelijkheid gereden kilometers?
 - Facturen auto! Apk en onderhoud (RDW-voertuigrapport)
- Werkelijke kosten berekenen:
 1. Auto opzoeken
 2. Verzekeringskosten
 3. Motorrijtuigenbelasting
 4. Brandstof
 5. Onderhoud
 6. (bijtelling leaseauto)
 7. Afschrijving (degressief?**2022?**)

[ECLI:NL:RBZWB:2022:5498](#)

1. ovi.rdw.nl
2. Kentekencheck.nl
3. [Belastingdienst.nl](#)
4. Autoweek.nl,
Sprintmonitor.de, CBS Statline
5. Kentekencheck.nl
6. ECLI:NL:HR:1993:ZC5468
7. ECLI:NL:GHAMS:2017:5342

Afschrijving auto

ECLI:NL:GHAMS:2017:5342

Hof Amsterdam 12-12-2017

Jaar	Nieuw	Gebruikt
1	20%	23%
2	17%	15%
3	14%	13%
4	12%	11%
5	11%	11%
6 e.v.	9%	11%

Let op restwaarde!

Hoeveel hebben auto's afgeschreven in 2021 en 2022?

6 december 2021

[Autovisie: Tweedehands auto wordt alsmaar duurder: nieuwe recordprijs](#)

7 april 2022

[NOS: Tweedehandsauto fors duurder: 'Lijkt wel de woningmarkt, gekkenhuis](#)

4 december 2022

[Autoweek: Hoe je occasion meer waard kan worden dan een nieuwe auto](#)

5 januari 2023

[Autoweek: Prijs tweedehands auto op nieuwe recordhoogte](#)

Toyota C-HR 2.0 Hybrid GR-Sport, Trekhaak, JBL, NL Auto

Gewijzigd sinds 1 week

finnik de Autoriteit Gratis Autorapport van Finnik

Prijs (Financieren?)	€ 41.899,- Incl.BTW € 34.997,- Excl. BTW
Bouwjaar	Jan 2022
Kilometerstand	13.731 km
Vermogen	184 PK
Brandstof	Elektro/Benzine
Schakeling	Automatisch
Kenmerken	Blauw SUV/Off-Road/Pick-Up 5 deuren5 zitplaatsen
Garanties	NAP-Check i

Autokosten

Soort kosten	Per maand	Per km
Vaste kosten	€ 877	76,7 ct
1. Vaste afschrijving		60,6 ct
2. Verzekering		7,5 ct
3. Motorrijtuigenbelasting		6,4 ct
4. Onderhoud carrosserie en diversen		2,2 ct
Variabele kosten	€ 255	22,3 ct
5. Variabele afschrijving		5,5 ct
6. Brandstof		11,9 ct
7. Reparatie en onderhoud		1,2 ct
8. Banden		3,7 ct
Rente	€ 2	0,1 ct
Totaal	€ 1134	99,1 ct

TOYOTA C-HR 2.0 HEV 135KW GR € 42.140
SPORT CVT AUT

Kenteken N-355-XS
Bouwjaar Januari 2022
Verwachte bezitsduur 1 jaar
Kilometers per jaar 13.731 km
Kilometerstand bij aanschaf 0 km

Opties € 795
Metallic lak € 795

Nieuw prijs € 42.935

Gebruik de ANWB Koerslijst om te weten wat deze auto op dit moment waard is.

[Bereken de koerslijst van deze auto →](#)

Vragen?

[Stel je vraag op ANWB Experts →](#)

Leefkilometers / hogere vervoerskosten

Indien de

- zieke of invalide belastingplichtige
- vanwege zijn ziekte of invaliditeit
- ten opzichte van een vergelijkbare gezonde persoon
- hogere vervoerskosten maakt.

Bewijslast ligt bij belastingplichtige.

HR 24 juni 2011

ECLI:NL:HR:2011:BP2239

Zware bewijslast, maar niet 'onredelijk zwaar', aldus AG

Leefkilometers - pollvraag

Belastingplichtige heeft een partner en 2 kinderen. Tot voor kort hadden ze 1 auto. Omdat de partner toenemende medische klachten heeft, gaat lopen en fietsen steeds slechter. Ze besluiten daarom een tweede auto te kopen.

Zijn de kosten van de tweede auto aftrekbaar als leefkilometers?

- A. Ja. De kosten van de tweede auto staan in direct verband met ziekte.
- B. Nee. Dergelijke kosten zijn sowieso niet aftrekbaar.
- C. Nee. Zo werkt het niet.

Leefkilometers - pollvraag

Belastingplichtige heeft een partner en 2 kinderen. Tot voor kort hadden ze 1 auto. Omdat de partner toenemende medische klachten heeft, gaat lopen en fietsen steeds slechter. Ze besluiten daarom een tweede auto te kopen.

Zijn de kosten van de tweede auto aftrekbaar als leefkilometers?

- A. Ja. De kosten van de tweede auto staan in direct verband met ziekte.
- B. Nee. Dergelijke kosten zijn sowieso niet aftrekbaar.
- C. Nee. Zo werkt het niet.**

Leefkilometers

“Het gaat om de **totale vervoerskosten** van het gezin, voor zover die niet behoren tot het normale bestedingspatroon van personen die niet ziek of invalide zijn doch overigens wat inkomen, vermogen en gezinsomstandigheden betreft, in een gelijke positie verkeren als de belastingplichtige.”

HR 29-09-1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC5468

- Maatman

Leefkilometers

Eerste hoepel: recht op aftrek

Belastingplichtige moet vervoerskosten maken vanwege ziekte of invaliditeit.

Exclusief kosten die op andere wijze aftrekbaar zijn!

Als belastingplichtige hierin slaagt, komen zijn vervoerskosten in aanmerking voor aftrek als leefkilometers!

Leefkilometers

Tweede hoepel: hoogte van de aftrek

- Totale **vervoerskosten** van gezin
 - Af: kosten die op andere wijze aftrekbaar zijn
 - Af: vergoedingen (werk/wmo)
 - Af: **kosten wegens persoonlijke voorkeur bovenmatig zijn**
- Vergelijking met **maatman**

Meerkosten zijn aftrekbaar

Verband met ziekte of invaliditeit is bij 2^e hoepel niet relevant!
(HR 28, 29 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:1018)

Leefkilometers

Totale, werkelijke kosten van

- Auto
- Tweede auto?
- Derde auto?
- Motorfiets?
- Scooter?
- Fiets(en)?
- Openbaar vervoer?
- Bijtelling leaseauto?
- Bijkomende kosten (motorpak, helm, elektriciteit, medische keuring, parkeren, etc.)

Leefkilometers

Pollvraag

Henk woont samen met Elena. Ze hebben geen kinderen. Ze hebben een auto en twee motorfietsen. Elena heeft geen motorrijbewijs. De totale vervoerskosten bedragen € 7.000 per jaar.

Zijn er vervoerskosten die vanwege persoonlijke voorkeur bovenmatig kunnen zijn?

A: Ja, beide motorfietsen, want motorrijden is een hobby.

B: Ja, 1 motorfiets, want Elena heeft geen motorrijbewijs.

C: Ja, maar iets anders dan A of B.

D: Nee.

Leefkilometers

Pollvraag

Henk woont samen met Elena. Ze hebben geen kinderen. Ze hebben een auto en twee motorfietsen. Elena heeft geen motorrijbewijs. De totale vervoerskosten bedragen € 7.000 per jaar.

Zijn er vervoerskosten die vanwege persoonlijke voorkeur bovenmatig kunnen zijn?

A: Ja, beide motorfietsen, want motorrijden is een hobby.

B: Ja, 1 motorfiets, want Elena heeft geen motorrijbewijs.

C: Ja, maar iets anders dan A of B.

D: Nee.

Leefkilometers – DE MAATMAN

Personen die niet ziek of invalide zijn doch overigens wat betreft:

- **inkomen,**
- **vermogen en**
- **gezinsomstandigheden**

in een gelijke positie verkeren als de belastingplichtige.

Leefkilometers

Knelpunten vergelijking CBS/NIBUD

- Wat zijn vervoerskosten?
- Aanschaf in plaats van afschrijving
- CBS/NIBUD is inclusief zieken/invaliden
- NIBUD: Grootte huishouden EN inkomen
- CBS: Grootte huishouden OF inkomen
- Wat zijn gezinsomstandigheden?
- Geen rekening gehouden met vermogen
- Wat is inkomen?

Statistische gegevens:

- niet exact en volledig verifieerbaar, maar
- een zekere ruwheid

Vervoerskosten - maatman inkomen

Bruto inkomsten uit (vroegere) arbeid, uitkering en/of vermogen.

Af: op dit inkomen drukkende belastingen

Af: netto uitgaven inkomensvoorzieningen

Af: Ziektekostenpremie

Af: Betaalde partneralimentatie

Bij: Toeslagen

Bij: Kinderbijslag

Bij: Kindgebonden budget

Bij: Tegemoetkoming studiekosten

Bij: Partneralimentatie

Saldo: netto besteedbaar inkomen

Leefkilometers conclusie

2 hoepels:

Eerste hoepel: **recht** op aftrek

Belastingplichtige moet vervoerskosten maken vanwege ziekte of invaliditeit. Exclusief kosten die op andere wijze aftrekbaar zijn!

Tweede hoepel: **hoogte** van de aftrek

Totale vervoerskosten van gezin

Af: kosten die op andere wijze aftrekbaar zijn

Af: vergoedingen (werk/wmo)

Af: kosten a.g.v. persoonlijke voorkeur bovenmatig zijn. Vergelijking met maatman

Meerkosten zijn aftrekbaar!

Take aways

- Werkelijke kosten zijn niet € 0,19 per km.
- Rekentool ANWB kan gebruikt worden, mits toepasbaar op situatie belastingplichtige.
- Afschrijving in 2021 en 2022 minimaal!
- Vergelijk kosten en niet kilometers.
- Vergelijk inkomen, vermogen en gezinsomstandigheden.
- Vergelijking blijft altijd een ruwe benadering.